

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

105. An qui vespere ingreditur annum assignatum pro aliquo ordine
suscipiendo, possit mane præcedneti illum sumere? Et notatur ad
recipiendum, v. g. Subdiaconatum sufficere viginti duo annos per vnum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](#)

rem, ff. de minoribus, & leg. Cum bissexto ff. de verb.
signif. pero tengo por muy probable la opinion con-
traria de Silueiro verb. etas num. 5, de Panormitano
in cap. Quaren. de Offic. deleg. que dice, que en las
cosas odiosas no se ha de computar el dia del año bis-
epto, sino solamente se ha de contar el año de 365.
dias, cayga bisesto, ó no cayga: y parece que esto
se determina en la ley cum hares, §. Stichus, ff. stat.
lib. ita ille: cui addet etiam doctum, & eruditum Iu-
risconsultum Didacum de Narbona in Annal. Iuris-
con. n. 25. quaf. 55. num. 6. qui citat pro se Henriquez,
& Riccio, & Augnami: unde ego cum Leand.
de Sacram. tom. 2. tral. i. disp. 6. qna. 20. utramque
sententiam probabilem esse puto.

RESOL. CIII.

*An in aetate requisita ad Ordines suscipiendo detur
parvitas materia?*
Et notatur, quod si esset quis in principio sequentis dici,
v.g. hodie impletur etas 24. annorum post dimidiam
noctem, potest ordinari Sacerdos?
Et cursum inferitur, quod licet requiriatur septennum
completum ad sponsalia, si tamen sunt in ultima
die septenij, sat est, si ille sit incepitus? Ex part. 5.
tr. 5. Ref. 17.

Sup. hoc in §. 1. Negatiuam sententiam docet Basilius Pon-
tius de matrimon. lib. 7. cap. 65. num. 1. vbi
sic ait. Non enim hic locum habet illa regula, Quod
parvum distat, nihil distare videtur, sicut neque in
aliis, in quibus ius tempus praeferunt exigit, vt in
aetate ad Ordines, si enim vel vnu dies, aut hora de-
sideretur, virtut factum. Ita ille, cui etiam addet Hen-
riquez lib. 7. cap. 20. num. 2. in gl. lit. O. vbi dicit non
debere deesse diem.

2. Nec obstat, quod parvum pro nihil reputa-
tur, quia id est verum, quando non inde pendet tota
impletio praecipi, v.g. breuissimum spatium est di-
midietas salutationis Angelicæ, & tamen si nocte
Iouis, postquam immediate sonuit duodecima noctis
hora, aliquis carnes comederet, peccaret mortaliter,
& tamen non peccaret, si ante talern horam, etiam si
solùm est post dimidietatem temporis salutationis
Angelicæ, manducaret.

3. Nota tamen quod si esset in principio sequen-
tis diei, v.g. hodie impletur etas 24. annorum, post
dimidiam noctem potest ordinari Sacerdos. Ratio,
quia, vt docet Nauarus codem consil. 6. in favorabili-
bus dies cœptus habetur pro completo. I. qua etate,
ff. de testament. Faciunt pro hac sententia Madosius
de aetate minori, cap. 40. num. 11. Panormit. cap. attesta-
tiones, de respons. impub. vbi dicunt, quod licet requi-
ratur septennum completum ad sponsalia, si tamen
sunt in ultima die septenij, sat est si ille sit incep-
tus. Pater hoc etiam, quia ille reuera iam dicitur atti-
gille 25. annum, & ita docet Sanchez in opuscul. tom.
2. lib. 7. cap. 1. dub. 33. num. 6. & 7. Vide etiam Naldum
in summa verb. etas, num. 3.

RESOL. CIV.

Quidam Religiosus inchoauit annum vigesimum ter-
tium hora vigesima tertia diei, sed mane in eodem
die recepit Ordinem Diaconatus, queritur, an pec-
cauerit, & in superiorem inciderit tangam ordinis
ante legitimam etam em?

Et notatur, quod stando in rigore sententia, quod an-
num debeat esse incepitus, sufficit tamen ad singulos
Ordines, vel per unum medium diem annum inchoa-

rum fuisse? Ex part. 1. tract. 1. 6. & Mf. 2. Ref. 17.
alias 29.

§. 1. Suppono ex Tridentino, & communis DD.
sententia, cum Filliatio tom. 1. tral. 9. cap. 4.
num. 84. Miranda in man. Prel. part. 1. quaf. 39. art. 1.
ad licite suscipiendo Ordines requiri aetatem legi-
timam; nam ad primam tonsuram, & minores Ordines
requiruntur saltem septem anni completi, ad
Subdiaconatum viginti duo inchoati, ad Diaconi-
tum viginti tres inchoati, & ad Presbyteratum vi-
ginti quinque, vnde si aliquis iniuraret Ordines
facris ante dictam aetatem, in suspcionem insi-
ceret, laram in Bulla Pij II.

2. His suppositis affirmatum ad casum propo-
tum responder Villalobos in sua. tom. 1. tral. 11. dol.
11. num. 2. vbi sic afferit. [Estos años basta que
comienzados. Mas no bastaría si le faltara uno o
dos días para cumplir la edad, según la más pro-
bable opinión (aunque a algunos parece lo contrario)
porque de derecho de verdad el tal no era en el
incepto, y así no habetur pro completo. Mas
llega a la verdad el decir, que si a cero le faltase me-
dio dia, se podría ordenar. Mas lo contrario impo-
por mas cierto, porque este aunque esté medio dia
no mas, antes de entrar en el año, aun no esté en el
año, lo qual es necesario.] Ita ille, & auctor illius
Nauarus tom. 1. de tempore ordinand. vñ. 3.

3. Hec sententia est probabilis, sed non minus
probabilis contraria existit, quod estiam con-
dit ipsi Villalobos, ut suprà apparet, & ille in tec-
minis docet ita Ledesma in sua. tom. 1. tral. de sacra.
Ord. cap. 7. fol. mibi 430. ita afferens. [Si uno hubiere
la fe de cumplir la edad el mismo dia de los ordenes
a la tarde, o de noche si se ordenasse a la mañana, o vñ
cosa así semejante no parece à mi, que humana
eçrupsulo, de otra fuerza no lo tengo por legi-
ro, y acertado.] Sic Ledesma. Es his appetat dictum
Religiosum non incurritse suspencionem illam, de
qua suprà, faluo semper meliori indicio.

4. Notandum est tamen, quod stando in rigo-
ra sententia, quod annum debeat esse iam incep-
tus, sufficit ramen ad singulos Ordines, vel per unum me-
dium diem, annum necessarium à Concilio Tridentino,
suprà, inchoatum fuere. Et ita docet Concl. de
Sacram. disp. 20. dub. 10. num. 101. & Bonacina
etiam de Sacram. dist. 8. quaf. 20. p. 21. num. 1.

RESOL. CV.

*An qui vespere ingreditur annum affigunt per illi-
quo Ordine suscipiendo, possit mane præcedere illam
sumere?*

Et notatur ad recipiendum v.g. Subdiaconatum sus-
cre viginti duos annos non per unum integrum annum,
nece per unam horam, sed sufficere, scilicet inclusis per
annum, vel dimidium quadrantem horas.
Et docetur Episcopum posse differre, si definitione ve-
ndidam duo, & vel tres dies ad aetatem debitam ad
suscipiendo Ordines? Ex patt. 9. tr. 9. & Mf. 4.
Ref. 51. alias 50.

§. 1. Sententiam affirmariam, quam docuit Primus
Srius Professor S. Theol. in Acad. Salmantina
Petrus de Ledesma Dominicanus, ego olim pro-
bilem esse dixi. Sed nonnulli Pater Pafugioque
qui caute vt omnes alij debere aliorum opinione
censurare, nominationem contra me putant in pp. Cap. 1.
cent. 2. quaf. 122. num. 5. hanc sententiam omnipro-
babilitate catere. Verum, me citato, probabilem effi-
putat Trullench. de Sacram. lib. 6. cap. 2. mico. dub. 10.
num. 4.

ANTON
OPERA
Tom. I. & II.
E III.

num. 4. Et ita hanc sententiam , præter Doctores adductos , tunc me citato Marchinus de Sacram. Ordinis , tract. 1. part. 5. cap. 2. num. 7. & etiam me citato Leandrus de Sacram. tom. 2. tract. 6. diff. 5. qnaest. 8. quia in casu de quo loquimur , vespere diei trahitur ad manu , cum ex utroque , vna dies fiat , unde mortali continuatione , qui sic ordinatur , dicitur ordinari in anno vigesimo secundo , tertio , aut quinto constitutus. Videat modò Pater Pasqualigus , si sententia tantorum virorum sit improbabilis , quare illam adduxit in Praœc. de Iesuio doc. 443. num. 13. ad confirmandam quandam opinionem quam ibi docet ? quasi robur mea sententia , sive lenitentia adiudicet ; ergo tunc illam probabilem existimat ; non debebat igitur posse improbabilem vocare ; verum ipse sciat Leandrum assertere , qui hanc sententiam improbabilem esse afficeret , improbabiliter loqui. Indò ipse putat hanc sententiam debebare dici probabilem : sed ego , vt verum fatear , puto contra Pasqualigum esse tantum probabilem ; at contraria existimo probabilem.

2. Notariam hinc obiter , dictum Patrem Leandrum docere qnaest. 7. ad recipiendum v.g. Subdiacatum sufficeret viginti duos annos inchoatos , non per unum integrum diem , vt vult Coninch. & alij , nec per vnam horam , vt ego volui cura Pontios sed sufficeret si sint inchoati per unum vel dimidium quadrantem horæ ; quia ait Leandrus , qui per dimidium quadrantem horæ , viginti duos , tres , aut quinque annos attigit , verè constitutus est in anno 22. 23. & 25. à Tridentino præscripto. Ergo , &c.

3. Et tandem non deseram his admirare Michælem Zanardum Dominicinanum in direct. Theol. part. 1. de Sacram. matrim. cap. 40. §. 14. docere Episcopos posse dispensare si deficiant ordinando duo , vel tres dies ad extatim debitam ad suscipiendo Ordines , quia moraliter parva distantia , pro non distantiabitur , quia quod patrum distat , nil distare videtur. Ita Zanardus , sed tu cogita , licet supradicta opinio Zanardi fatis confirmit probabilitatem nostræ sententie , contra Pasqualigum.

R E S O L . C V I .

An se aliqua ordinatione Officialis Episcopi protestetur Episcopum nolle ordinare irregulares , v.g. carmentes patrimonio , &c. tales , hoc non obstante , ordinantur ?

Et quid est faciendum , quando ita casus acciderit in praxi ?

Et notatur , quod non debent Episcopi accedentes ad Ordines prohiberi sub pena excommunicationis latæ sententie , ne accedant cum impedimento occulto censura , irregularitatibus , &c. quin potius debent illos absoluere & dispensare in casibus , quibus possint eos dispensare. Et absoluere : Ex part. 5. tr. 13. & Misc. 1. Ref. 66.

§. 1. **A**d hanc questionem respondet Ioannes de Lugo de Sacram. diff. 8. sect. 7. num. 119: vbi sic ait. Infero secundò quid dicendum sit de protestatione , quia aliqui Episcoporum Officialis solent ante Ordinum collationem publicè protestari Episcopum non habere intentionem ordinandi eos , qui cum aliquo legitimo impedimento ad Ordines accedunt , v.g. irregulares aut carmentes patrimonio & beneficio , vel legitimis literis dimisloris , &c. Nam si reuera Episcopus habet talam intentionem , præcudubio qui illis impedimentis fuerint ligati , non recipient verum Ordinem. Aliqui tamen existimant protestationem illam fieri solum ad terendum ; Episc.

copum autem habere absolutum animum ordinandum , qui accedit , quicumque ille sit. Ego quidem vsum talis protestationis nullo modo probo , tum quia in ritibus Ecclesiasticis fundamentum non habet , nam licet in Pontificalibus antiquis & modernis apponatur formula , qua ordinandi monentur ex parte Episcopi ne vlius accedat irregularis absque etate , vel facultate legitima , &c. in nullo tamè Pontificali legitur & inuenitur talis protestatio de defectu intentionis , quare Officialis Episcopi , dum illam protestationem addunt , id de suo addunt , & non iuxta formulam in Pontificali constitutam ; tum etiam , quia licet existente gravissima causa possit aliquando Episcopus habere intentionem sub conditione vt fateatur Vasquez diff. cap. 7. num. 86. de ministerio absolutionis. Si , v.g. aliquis simulans se alium petat ordinari , cum multum referat hunc non ordinari. Ceterum eiusmodi voluntas conditionata universalis cum omnibus haberi non potest absque gravissimis inconvenientiis , propter dubia quae inde oriuntur circa valorē Ordinis. Potest enim contingere in primis quod aliquis tale impedimentum habeat , illudque vel ignoret , vel eius acta non recordetur. Potest item suboriri dubium , an reuera habuerit aliquid ex iis impedimentis ; denique dato quod illud habuerit , & cognoverit , dubitabit meritio de intentione Episcopi , an fuerit conditionata , vt verba priora sonabant , an absoluta , prout debet esse. Non debet autem res adeo gravis his dubiis exponi. Vnde si casus accederet , ego Sacerdoti eo modo ordinari cum tali impedimentoo consulerem , vt si comodiè potest , audeat eumdem Episcopum , cuiusque intentionem explore , qualis fuerit. Quod si hoc fieri non possit , recipiat iterum sub conditione Ordinem ; ne maneat in illo dubio , cum periculo invaliditatis aliorum Sacramentorum , quæ ex Sacerdotio dependent. Huc vñque Lugo.

2. Sed quando casus acciderit , nullum in eo ponit scrupulum Ioan. Praepositus in 3. part. D. Thom. qnaest. 6. de Sacram. Ord. dnb. 17. num. 171. sic enim assierit. Adueretur Episcopum solere interdicere sub pena anathematis ne quis se ingrat suscepionei Ordinis nisi sit ad hoc canonice examinatus ; admisus , approbatus , descriptus , & nominatus , quæ excommunicatio comprehendit etiam extraneos alias Episcopos non subiectos , qui in hoc actu subiiciuntur , quod potest aliquo modo confirmari ex cap. præterea de officio delegari , citato. Quod si Episcopus dicat non intendit , vel nolo ordinare excommunicatos irregulares , &c. intelligitur si aliquem talern esse cognolcat ; vnde propter huiusmodi clausulam non debet aliquis se existimare non ordinatum , si forte erat excommunicatus , &c. ignorans tamen , vel occultus , quis non obstante tali protestatione Episcopus vere intendit Ordines conferre examinatis , admisis , nominatis , de quorum defectu nullam habet notitiam. Ita Praepositus , cui ego libenter adhuc.

3. Notandum est etiam hinc , quod non deberent Episcopi accedentes ad Ordines prohibere sub excommunicatione latæ sententie , ne accedant cum impedimento occulto censura , irregularitatibus , &c. quin potius deberent ad cautelam in generali illis absoluere , & dispensare , vt si quis deinde fuerit recordatus se habuisset aliquam censuram irregularitatem , &c. noui teneretur di his absolutionem quaerere , si poterat Episcopus in dictis casibus absoluere , & dispensare. Ita Filiuccius tom. 1. tract. 9. cap. 5. num. 99. Henriquez lib. 10. cap. 10. num. 1. & 2. & post illos Peytinus in priuili. Minimorum tom. 1. confit. July II. §. 18. num. 41. & 42.

RESOL.